הִלְכוֹת שַׁבָּת סִימָן שפב

ל פְּשׁוּט מַהֲהוּא עַבְדָּא וְכֵן כָּתַב הָרַשְׁבָּ״א בְּתְשׁוּבָה (ח״ד סי׳ רחצ).
מ פְּשׁוּט מַהֲהוּא עַבְדָּא שָׁם ס״ד (ע״א). נ רַמְבַּ״ם בְּפֶרֶק ב׳ מֵהִלְכוֹת עֲרוּבִין (ה״ב) וְהָרַשְׁבָּ״א בְּתְשׁוּבָה (שם) וּסְמָ״ג (מ״ע א דרבנן). ס טוּר וְרַבֵּנוּ יְרוּחָם (נתיב יב חט״ז). ע שָׁם וְשָׁם. פ הָרַשְׁבָּ״א בְּתְשׁוּבָה (ח״ה סי׳ ו׳).

יא (לב) לְ**אָבָל מְאִשְׁתּוֹ** (לג) * **אוֹ מִשְׁכִּירוֹ וּלְקִיטוֹ, שׁוֹכְרִים** (לד) **אַף עַל פִּי שֶׁהוּא מוֹחֶה.** (וּשְׁכִירוֹ (לה) שֶׁל שְׁכִירוֹ וּלְקִיטוֹ שֶׁל בַּעַל הַבַּיִת, הוּא כְּשָׂכִיר בַּעַל הַבַּיִת עַצְמוֹ) (ריב״ש סימן תכ״ז): **יב** מ**אִם אֵינוֹ רוֹצֶה לְהַשְׁפִּיר, יִתְקָרֵב לוֹ** (לו) **אֶחָד מִבְּנֵי הֶחָצֵר עַד שֶׁיַּשְׁאִיל לוֹ רְשׁוּתוֹ שֶׁיְּהֵא לוֹ רְשׁוּת** (ז) (לז) **לְהַנִּיחַ בּוֹ שׁוּם דָּבָר,** (לח) **דַּהֲוָה לֵיהּ כְּשָׂכִירוֹ וּלְקִיטוֹ,** (לט) נ**וּמַשְׁכִּיר שֶׁלֹּא מִדַּעַת הָאֵינוֹ יְהוּדִי. ס**וְיֵשׁ **אוֹמְרִים** (מ) **שֶׁאֵינוֹ צָרִיךְ לְהַשְׁכִּיר,** (מא) **אֶלָּא** (מב) **נוֹתֵן עֵרוּבוֹ וְדַיּוֹ: יג** * ע**אִם יְחַד לוֹ מָקוֹם בַּבַּיִת שֶׁמַּשְׁאִיל לוֹ, * כֵּיוָן שֶׁאֵינוֹ כְּשָׁלּוּחוֹ בְּכָל הַבַּיִת** (מ) (מג) **לֹא מְהַנֵּי: יד** פ**שְׂכָרוֹ מִשְׁכִּירוֹ וּלְקִיטוֹ לִזְמַן,** (מד) **אַף עַל פִּי שֶׁסִּלְקוֹ תּוֹךְ הַזְּמַן מִהְיוֹת שְׁכִירוֹ וּלְקִיטוֹ,** (מה) **מֻתָּרִים עַד תֹּם הַזְּמַן. אֲבָל אִם שָׂכְרוֹ מִמֶּנּוּ סְתָם,** (מו) **כֵּיוָן שֶׁסִּלְקוֹ נִתְבַּטֵּל הַשְׂכִירוּת.**

בֵּאוּר הַהֲלָכָה

יא * אוֹ מִשְׁכִּירוֹ וּלְקִיטוֹ. עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס״ק לג). וְעַיֵּן בְּצַעֲצֵי אַלְמֻגִּים אוֹת כ״ג בְּסָעִיף י״ד שֶׁכָּתַב דְּכָעִינָן דְּוַקָּא שֶׁיִּהְיֶה לוֹ לְשַׁכְּרוֹ וּלְקִיטוֹ רְשׁוּת לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בְּבֵיתוֹ אוֹ בְּחָצֵרוֹ הוּא לְאוֹ הָכִי לֹא, עַיֵּן שָׁם:

יג * אִם יְחַד לוֹ מָקוֹם וְכוּ'. בְּבֵית יוֹסֵף (ד״ה ומ״ש רבינו ודוקא) מְבֹאָר דְּהַיְנוּ דַּוְקָא כְּשֶׁמְּנָעוֹ בְּפֹרֹשׁ מִלְּהִשְׁתַּמֵּשׁ בְּכָל הַבַּיִת, אֲבָל כָּל זְמַן שֶׁלֹּא מְנָעוֹ בְּהָדְיָא, אַף עַל גַּב שֶׁהִרְשָׁה לוֹ לְהַנִּיחַ כֵּלָיו בְּזָוִית אַחַת, אֶמְרִינַן שְׁדַעְתּוֹ שֶׁל עַצּ״ם הָיָה לְהַרְשׁוֹתוֹ גַּם כֵּן בְּשֹׁאָר מְקוֹמוֹת. עַיֵּן שָׁם. א)וְהַבַּ״ח (ס״ה) חוֹלֵק עָלָיו בָּזֶה, וְהִסְכִּימוּ עִמּוֹ הָאֲלִיָּה רַבָּה (ס״ק טו) וְהַמַּ״ז (ס״ק יד):

*** כֵּיוָן שֶׁאֵינוֹ כְּשָׁלּוּחוֹ וְכוּ'.** אֲבָל אִם הִרְשָׁהוּ בְּכָל הַבַּיִת הֲרֵי כְּשָׁלּוּחוֹ, וְאַף שֶׁהוּא מוֹחֶה. כֵּיוָן (מ) דְּמַעֲקַר הַדִּין אֵין דֵּירָתוֹ אוֹסֶרֶת אֶלָּא כְּדֵי שֶׁלֹּא יִלְמַד מִמַּעֲשָׂיו, הַקֹּלּוּ בָּהּ לִהְיוֹת אֲפִלּוּ שְׁכִירוֹ נָחְשָׁב לְעִנְיָן זֶה כְּבַעַל הַבַּיִת. וְכָתַב הַגְּרָ״א בְּבֵאוּרוֹ (ד״ה אע״פ) דְּזֶהוּ רַק לְדַעַת הָרִאשׁוֹנָה שֶׁבְּסִימָן שס״ז (ס״א), אֲבָל לְדַעַת יֵשׁ אוֹמְרִים שָׁם, גַּם בְּאִשְׁתּוֹ אֵינוֹ יָכוֹל לִשְׂכֹּר מִמֶּנָּה. (מ) אִם הַבַּעַל מוֹחֶה בָּהּ בְּפֹרֹשׁ שֶׁלֹּא תַּשְׂכִּיר. (לה) **שֶׁל שְׁכִירוֹ וּלְקִיטוֹ.** וְהַיְנוּ (מ) כְּשֶׁיֵּשׁ לוֹ לְהַשְׂכִּיר רְשׁוּת לָקַחַת שָׂכִיר שֶׁיִּהְיֶה לוֹ רְשׁוּת לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בְּכָל הַבַּיִת, דְּאָז הֲוָה לֵיהּ שְׁכִירוֹ גַּם כֵּן כְּאִלּוּ הָיָה שָׂכִיר שֶׁל בַּעַל הַבַּיִת: **יב** (לו) **אֶחָד מִבְּנֵי הֶחָצֵר.** הוּא הַדִּין (מ) אֲפִלּוּ שֶׁלֹּא מִבְּנֵי הֶחָצֵר, וְאוֹרְחָא דְּמִלְּתָא נָקֵט: (לז) **לְהַנִּיחַ בּוֹ שׁוּם דָּבָר.** וְקוֹנֶה אוֹתוֹ הַמָּקוֹם (מפ) בְּמַה שֶׁהִנִּיחַ בּוֹ שׁוּם חֵפֶץ בְּעֶרֶב שַׁבָּת. (מג) וּלְדַעַת הָרַבֵּה פּוֹסְקִים מְהַנֵּי אַף עַל פִּי שֶׁסִּלְקוֹ אַחַר כָּךְ מִשָּׁם, כֵּיוָן שֶׁכְּבָר קָנָה אוֹתוֹ הַמָּקוֹם לְהַנִּיחַ בּוֹ שׁוּם חֵפֶץ בְּעֶרֶב שַׁבָּת. (לט) **וּמַשְׁכִּיר וְכוּ'.** כֵּיוָן שֶׁיֵּשׁ לוֹ שִׁתּוּף עִמּוֹ בִּרְשׁוּתוֹ: (לח) **דַּהֲוָה לֵיהּ וְכוּ'.** כֵּיוָן שֶׁיֵּשׁ לוֹ שִׁתּוּף עִמּוֹ בִּרְשׁוּתוֹ לֹא יוֹעִיל, (מג) דְּלֹא עָדִיף הַיִּשְׂרְאֵל הָעוֹמֵד בִּמְקוֹמוֹ מִמֶּנּוּ. וְלֹא דָּמֵי לַחֲמִשָּׁה שְׁרוּיִים בְּחָצֵר הַמְבֹאָר בְּסָעִיף ט׳ דְּשְׁכִירוּת אֶחָד מֵהֶן דַּי לְכֻלָּם, שֶׁאנִי הָתָם שֶׁאוֹתוֹ הָאֶחָד עַל כָּל פָּנִים שָׂכַר מֵהֲעַכּוּ״ם, מַה שֶּׁאֵין כֵּן הָכָא שֶׁהֲרֵי רַק בְּשֹׁאֲלָה מִמֶּנּוּ אֵינוֹ מוֹעִיל, דְּלֹא הִתִּירוּ חֲכָמִים בְּעַכּוּ״ם רַק בִּשְׂכִירוּת, וְלֹא מְהַנֵּי בְּכָאן שֶׁאֲלָתוֹ רַק שֶׁיִּהְיֶה עוֹמֵד בִּמְקוֹמוֹ לְהַשְׂכִּיר כְּשְׁכִירוֹ וּלְקִיטוֹ וּכְאֶחָד מִבְּנֵי בֵיתוֹ: (מ) **שֶׁאֵינוֹ צָרִיךְ לְהַשְׂכִּיר.** סְבִירָא לָהּ לְדַעַת זוֹ (מד) דְּלֹאו דַּוְקָא שְׂכִירוּת מַתִּיר בְּעַכּוּ״ם, הוּא הַדִּין שְׁאֲלָתוֹ מוֹעִיל בְּעַד כֻּלָּם כְּמוֹ בְּהַהִיא דְּסָעִיף ט׳ לְעִנְיַן שְׂכִירוּת, וְעַל כֵּן דַּי בְּמַה שֶׁנּוֹתֵן בָּעֲרוּב עִם שְׁאָר בְּנֵי הֶחָצֵר: (מא) **אֶלָּא** וְכוּ'. וּלְכַתְּחִלָּה (מה) נָכוֹן לָחוּשׁ לְסָבְרָא הָרִאשׁוֹנָה: (מב) **נוֹתֵן עֵרוּבוֹ וְדַיּוֹ.** לְכְאוֹרָה מַשְׁמַע דְּלֹא צָרִיךְ לְעָרוּב אֶלָּא כְּשֶׁהוּא מִבְּנֵי הֶחָצֵר, וְכֵן מוֹעִיל שֶׁמַּיְרֵי הַמְחַבֵּר, אֲבָל בְּחִדּוּשֵׁי הָרַשְׁבָּ״א (סד. ד״ה אלו) מַשְׁמַע דַּאֲפִלּוּ אֵינוֹ דָּר בֶּחָצֵר הִצְרִיכוּהוּ חֲכָמִים לִתֵּן חֵלֶק בָּעֲרוּב מִשּׁוּם הַאי בַּיִת שֶׁל עַכּוּ״ם, דְּחִשְׁבִינַן לֵיהּ כְּאִלּוּ דָּר שָׁם:

יג (מג) לֹא מְהַנֵּי. וְהָאַחֲרוֹנִים (מו) הִסְכִּימוּ לְדִינָא דְּהָא דְּלֹא מְהַנֵּי, יְחוּד מָקוֹם, הַיְנוּ דַּוְקָא כְּשֶׁאֵין לוֹ רְשׁוּת לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בְּאוֹתוֹ מָקוֹם שֶׁיְּחַד לוֹ כְּלָל וְגַם אֵינוֹ יָכוֹל לְסַלְּקוֹ, וְאִם כֵּן תּוֹ לֹא הָוֵי כְּשֶׁלּוּחוֹ כֵּיוָן שֶׁאֵין לוֹ שַׂיָּכוּת עִמּוֹ, אֲבָל כְּשֶׁיֵּשׁ לוֹ רְשׁוּת לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בַּמָּקוֹם שֶׁיְּחַד לוֹ אוֹ שֶׁיֵּשׁ לוֹ רְשׁוּת לְסַלֵּק אֶת הַיִּשְׂרְאֵל, אִם כֵּן עֲדַיִן יֵשׁ לוֹ שַׂיָּכוּת עִם הַיִּשְׂרְאֵל וְהָוֵי כְּשֶׁלּוּחוֹ: **יד** (מד) **אַף עַל פִּי שֶׁסִּלְקוֹ תּוֹךְ הַזְּמַן.** הַטַּעַם, דְּחִשְׁבִינַן אוֹתוֹ הַשְׂכִירוּת כְּאִלּוּ שָׂכְרוֹ מֵהַבַּעַל הַבַּיִת, כֵּיוָן שֶׁנִּחְשַׁב כְּאִלּוּ עָשָׂה בִּרְשׁוּתוֹ: (מה) **מֻתָּרִים עַד תֹּם הַזְּמַן.** וְהוּא הַדִּין כְּשֶׁמֵּת הַשָּׂכִיר וְלָקַיט, כֵּן כָּתְבוּ חַיֵּי אָדָם (כלל עה סי״ח) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: (מו) **כֵּיוָן שֶׁסִּלְקוֹ נִתְבַּטֵּל וְכוּ'.** דַּהֲרֵי בִּסְתָמָא (מז) יָכוֹל לַחֲזֹר אַחַר שַׁבָּת רִאשׁוֹנָה מְתֵי שְׁיִרְצֶה וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּסָעִיף ו׳, וּלְהָכִי אֵין כֹּחַ בְּשְׂכִירוּת כָּזֶה רַק כָּל זְמַן שֶׁהוּא שָׂכִיר וְלֹא אַחַר כָּךְ:

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

אֵין יְכוֹלִין לִתֵּן שְׂכִירוּתוֹ לְרִשְׁוּתוֹ (לג) לְהַנִּיחוֹ לְפָנָיו עַל הַשֻּׁלְחָן [וַאֲפִלּוּ עַצּ״ם שֶׁהָיָה רָגִיל עַד כֹּה לְהַשְׁכִּיר לוֹ רְשׁוּתוֹ] וְלוֹמַר לוֹ הֲרֵי לְךָ שְׂכִירוּתְךָ בְּעֵד רְשׁוּתְךָ שֶׁיְּהֵא לָנוּ רְשׁוּת לְטַלְטֵל בַּחֲצֵרְךָ לְשָׁנָה כְּמוֹ מִלְּפָנִים. (לג) וְאַף עַל גַּב דִּלְגַבֵּי עֲרוּב אִיכָּא מַאן דְּאָמַר בְּסוֹף סִימָן שס״ז (ס״א) דִּבְעֲרוּב אִם רָגִיל לְעָרֵב וְאֵינוֹ רוֹצֶה עַכְשָׁיו בְּאֵין וְנוֹטְלִין מִמֶּנּוּ בְּעַל כָּרְחוֹ, (לד) הָכָא שָׁאנֵי, דְּאֵין מְדַמִּין עַצּ״ם לְיִשְׂרְאֵל לְעִנְיַן כְּפִיָּה בִּדְבַר מִצְוָה: **יא** (לב) **אֲבָל מְאִשְׁתּוֹ.** הוּא הַדִּין (לה) מֵאָחוֹ מִבְּנֵי בֵיתוֹ: (לג) **אוֹ מִשְׁכִּירוֹ וּלְקִיטוֹ.** פֵּרוּשׁ, (לו) שָׂכִיר לַעֲבוֹדַת כָּל הַשָּׁנָה, לְקִיטוֹ לִימוֹת הַקָּצִיר: (לד) **אַף עַל פִּי שֶׁהוּא מוֹחֶה.** כֵּיוָן (לו) דְּמַעֲקַר הַדִּין אֵין דֵּירָתוֹ אוֹסֶרֶת אֶלָּא כְּדֵי שֶׁלֹּא יִלְמַד מִמַּעֲשָׂיו, הַקֹּלּוּ בָּהּ לִהְיוֹת אֲפִלּוּ שְׁכִירוֹ נָחְשָׁב לְעִנְיָן זֶה כְּבַעַל הַבַּיִת. וְכָתַב הַגְּרָ״א בְּבֵאוּרוֹ (ד״ה אע״פ) דְּזֶהוּ רַק לְדַעַת הָרִאשׁוֹנָה שֶׁבְּסִימָן שס״ז (ס״א), אֲבָל לְדַעַת יֵשׁ אוֹמְרִים שָׁם, גַּם בְּאִשְׁתּוֹ אֵינוֹ יָכוֹל לִשְׂכֹּר מִמֶּנָּה. (לה) אִם הַבַּעַל מוֹחֶה בָּהּ בְּפֹרֹשׁ שֶׁלֹּא תַּשְׂכִּיר. (לו) **שֶׁל שְׁכִירוֹ וּלְקִיטוֹ.** וְהַיְנוּ (לז) כְּשֶׁיֵּשׁ לוֹ לְהַשְׂכִּיר רְשׁוּת לָקַחַת שָׂכִיר שֶׁיִּהְיֶה לוֹ רְשׁוּת לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בְּכָל הַבַּיִת, דְּאָז הֲוָה לֵיהּ שְׂכִירוֹ גַּם כֵּן כְּאִלּוּ הָיָה שָׂכִיר שֶׁל בַּעַל הַבַּיִת: **יב** (לז) **אֶחָד מִבְּנֵי הֶחָצֵר.** הוּא הַדִּין (מ) אֲפִלּוּ שֶׁלֹּא מִבְּנֵי הֶחָצֵר, וְאוֹרְחָא דְּמִלְּתָא נָקֵט: (לח) **לְהַנִּיחַ בּוֹ שׁוּם דָּבָר.** וְקוֹנֶה אוֹתוֹ הַמָּקוֹם (מפ) בְּמַה שֶׁהִנִּיחַ בּוֹ שׁוּם חֵפֶץ בְּעֶרֶב שַׁבָּת. (מג) וּלְדַעַת הָרַבֵּה פּוֹסְקִים מְהַנֵּי אַף עַל פִּי שֶׁסִּלְקוֹ אַחַר כָּךְ מִשָּׁם, כֵּיוָן שֶׁכְּבָר קָנָה אוֹתוֹ הַמָּקוֹם לְהַנִּיחַ בּוֹ שׁוּם חֵפֶץ בְּעֶרֶב שַׁבָּת. (לט) **וּמַשְׁכִּיר וְכוּ'.** כֵּיוָן שֶׁיֵּשׁ לוֹ שִׁתּוּף עִמּוֹ בִּרְשׁוּתוֹ: (מ) **שֶׁאֵינוֹ צָרִיךְ לְהַשְׂכִּיר.** סְבִירָא לָהּ לְדַעַת זוֹ (מא) דְּלֹאו דַּוְקָא שְׂכִירוּת מַתִּיר בְּעַכּוּ״ם, הוּא הַדִּין שְׁאֲלָתוֹ מוֹעִיל בְּעַד כֻּלָּם כְּמוֹ בְּהַהִיא דְּסָעִיף ט׳ לְעִנְיַן שְׂכִירוּת, וְעַל כֵּן דַּי בְּמַה שֶׁנּוֹתֵן בָּעֲרוּב עִם שְׁאָר בְּנֵי הֶחָצֵר: (מב) **אֶלָּא** וְכוּ'. וּלְכַתְּחִלָּה (מג) נָכוֹן לָחוּשׁ לְסָבְרָא הָרִאשׁוֹנָה: (מא) **נוֹתֵן עֵרוּבוֹ וְדַיּוֹ.** לְכְאוֹרָה מַשְׁמַע דְּלֹא צָרִיךְ לְעָרוּב אֶלָּא כְּשֶׁהוּא מִבְּנֵי הֶחָצֵר, וְכֵן מוֹעִיל שֶׁמַּיְרֵי הַמְחַבֵּר, אֲבָל בְּחִדּוּשֵׁי הָרַשְׁבָּ״א (סד. ד״ה אלו) מַשְׁמַע דַּאֲפִלּוּ אֵינוֹ דָּר בֶּחָצֵר הִצְרִיכוּהוּ חֲכָמִים לִתֵּן חֵלֶק בָּעֲרוּב מִשּׁוּם הַאי בַּיִת שֶׁל עַכּוּ״ם, דְּחִשְׁבִינַן לֵיהּ כְּאִלּוּ דָּר שָׁם:

יג (מב) לֹא מְהַנֵּי. וְהָאַחֲרוֹנִים (מה) הִסְכִּימוּ לְדִינָא דְּהָא דְּלֹא מְהַנֵּי, יְחוּד מָקוֹם, הַיְנוּ דַּוְקָא כְּשֶׁאֵין לוֹ רְשׁוּת לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בְּאוֹתוֹ מָקוֹם שֶׁיְּחַד לוֹ כְּלָל וְגַם אֵינוֹ יָכוֹל לְסַלְּקוֹ, וְאִם כֵּן תּוֹ לֹא הָוֵי כְּשֶׁלּוּחוֹ כֵּיוָן שֶׁאֵין לוֹ שַׂיָּכוּת עִמּוֹ, אֲבָל כְּשֶׁיֵּשׁ לוֹ רְשׁוּת לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בַּמָּקוֹם שֶׁיְּחַד לוֹ אוֹ שֶׁיֵּשׁ לוֹ רְשׁוּת לְסַלֵּק אֶת הַיִּשְׂרְאֵל, אִם כֵּן עֲדַיִן יֵשׁ לוֹ שַׂיָּכוּת עִם הַיִּשְׂרְאֵל וְהָוֵי כְּשֶׁלּוּחוֹ: **יד** (מה) **מֻתָּרִים עַד תֹּם הַזְּמַן.** וְהוּא הַדִּין כְּשֶׁמֵּת הַשָּׂכִיר וְלָקַיט, כֵּן כָּתְבוּ חַיֵּי אָדָם (כלל עה סי״ח) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: (מו) **כֵּיוָן שֶׁסִּלְקוֹ נִתְבַּטֵּל וְכוּ'.** דַּהֲרֵי בִּסְתָמָא (מז) יָכוֹל לַחֲזֹר אַחַר שַׁבָּת רִאשׁוֹנָה מְתֵי שְׁיִרְצֶה וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּסָעִיף ו׳, וּלְהָכִי אֵין כֹּחַ בְּשְׂכִירוּת כָּזֶה רַק כָּל זְמַן שֶׁהוּא שָׂכִיר וְלֹא אַחַר כָּךְ:

שַׁעַר הַצִּיּוּן

י (לג) בַּ״ח (ס״ד). וְכַנָּתוֹ, **דְּאִם הָיָה מְקַבֵּל דְּמֵי הַשְׂכִירוּת בִּידוֹ הָוֵי לֵיהּ רָצוֹן, דְּתִלּוּהוּ וְזַבִּין, כֵּיוָן דְּקִבֵּל דְּמֵי, זְבִינֵיהּ זְבִינֵי, כִּידוּעַ:** (לד) עַיֵּן בְּהַגְּרָ״א (ד״ה אע״פ) וּבְמַאֲמַר מָרְדְּכַי (סק״ז) וְדו״ק: (לה) הַשּׁ״ז (ס״ק יב) וּבְתוֹסָפֹת שַׁבָּת (ס״ק טז) וּבְצַעֲצֵי אַלְמֻגִּים (ס״ק טו) כָּתְבוּ דְּבִלְאו הָכִי אִי אְפְשָׁר שֶׁיּוֹעִיל בְּעַל כָּרְחוֹ בָּזֶה, דְּכָל עִקַּר תַּקָּנַת הַשְׂכִירוּת הָיָה כְּדֵי שֶׁלֹּא יָדוּר עִמּוֹ וּמְשׁוּם דְּעַכּוּ״ם לֹא מוֹגֶר, וְאִם מְהַנֵּי בְּעַל כָּרְחוֹ, מַה הוֹעִילוּ חֲכָמִים בְּתַקָּנָתָן: **יא** (לה) תּוֹסְפוֹת ס״ה עַמּוּד ב׳ דִּבּוּר הַמַּתְחִיל דְּלֹא: (לו) רַשׁ״י (סד. ד״ה ואמרו). **וְהוּא הַדִּין שְׁאָר מִשְׁרָתָיו** נ[רְמַ״ם (פרק ב׳ ה״י)]: (לז) אַחֲרוֹנִים. וְלֹא הֶעְתִּקְתִּי דִּבְרֵי הַבַּ״ח (סי׳ שסז ס״ד) שֶׁמְּחַלֵּק בֵּין אִשְׁתּוֹ לִשְׂכִירוֹ וּלְקִיטוֹ, מִשּׁוּם דְּאַחֲרוֹנִים הֶחֱזִיקוּ בְּדַעַת הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ, עַיֵּן ט״ז (ס״ק יג) וְתוֹסָפֹת שַׁבָּת (ס״ק יז) וְהַגְּרָ״ז (סי״ד) וְצַעֲצֵי אַלְמֻגִּים (ס״ק יז): (לח) וְהַהִיא דְּטוּרְזִינָא [אוֹ דְּלֶחֱמָן בַּר רִיסְתַּק] שֶׁלֹּא רָצָה לְהַשְׁכִּיר וְאַפְּלוּ הָכִי קָאָמַר הַגְּמָרָא (פ. דְּשׁוֹכְרִין מֵאִשְׁתּוֹ, מַיְרֵי שֶׁלֹּא מָחָה עַל כָּל פָּנִים בְּהָדְיָא: (לט) חַיֵּי אָדָם (כלל עה סי״א) בְּשֵׁם בֵּית יוֹסֵף סוֹף סִימָן שצ״א (ד״ה ואע״ג): **יב** (מ) לְבוּשׁ חַיֵּי אָדָם (שם ס״ב): (מא) מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ח) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים, וְעַיֵּן חַיֵּי אָדָם (שם): (מב) עַיֵּן בֵּית יוֹסֵף (ד״ה ומ״ש וזה תקנתם) וְאֲלִיָּה רַבָּה (ס״ק יג) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: (מג) בֵּית יוֹסֵף (שם) וּלְבוּשׁ: (מד) בֵּית יוֹסֵף (שם): (מה) אֲלִיָּה רַבָּה (ס״ק יד) וְהַגְּרָ״ז (סס״ו) וְשֻׁלְחָן עָרוּךְ (ס״ק יט) וְחַיֵּי אָדָם (שם). וְדַע דְּאִם אֵינוֹ מִבְּנֵי הֶחָצֵר, לַסְּבָרָא הָרִאשׁוֹנָה מִשְׁמַע בְּלִבּוּשׁ דְּצָרִיךְ שְׂכִירוּת וְגַם עֲרוּב, דְּחֵשׁ לַפְּרוּשׁ הַשֵּׁנִי הַמְבֹאָר בְּבֵית יוֹסֵף בְּדַעַת הָרַמְבַּ״ם (פרק ב׳ ה״י), אֲבָל בְּמַאֲמַר מָרְדְּכַי (סק״י) מִפְקְפֵק בָּזֶה וּמְצַדֵּד דְּאֵינוֹ צָרִיךְ לְעָרֵב. וּכְאֶמֶת פְּרוּשׁ הָרִאשׁוֹן שֶׁבְּבֵית יוֹסֵף עִקַּר בִּדְבְרֵי הָרַמְבַּ״ם, וְכֵן מוּכָח בְּחִדּוּשֵׁי הָרַשְׁבָּ״א (סד. ד״ה מה מעתה) עַיֵּן שָׁם: לְסִבְרָא זוֹ, וְכֵן פְּרַשׁ הַגְּרָ״א (ס״ק כג) וּגְאוֹן יַעֲקֹב (סד. ד״ה מה מעתה) עַיֵּן שָׁם: **יג** (מו) בַּ״ח (ס״ה) וַאֲלִיָּה רַבָּה (ס״ק טו) וְתוֹסָפֹת שַׁבָּת (ס״ק כא) וְהַגְּרָ״א (ד״ה אם יחד), וּדְלֹא כְּבֵית יוֹסֵף (ד״ה ומ״ש רבינו ודוקא): **יד** (מז) **וַאֲפִלּוּ לְפִי מַה שֶׁפֵּרַשְׁנוּ שָׁם בְּסָעִיף ו׳ בְּדִבְרֵי הָרַמְבַּ״ם דַּאֲפִלּוּ בִּסְתָמָא אִי אִפְשָׁר לַחֲזֹר אֶלָּא אִם כֵּן יַחְזִיר הַדְּמִים, אֶפְשָׁר בָּזֶה גַּם הָרַמְבַּ״ם מוֹדֶה,** דְּלֹא שַׁיָּךְ הַסְּבָרָא שֶׁפֵּרַשְׁנוּ שָׁם בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה סָעִיף קָטָן כ״ה אֶלָּא כָּל זְמַן שֶׁהַשְׂכִירוּת בְּתוֹקְפוֹ, אֲבָל לֹא דִּינָא דְּלֹא נִתְרַצָּה לְתֵת לוֹ הַדְּמִים אֶלָּא אִם כֵּן יִהְיֶה הַשְׂכִירוּת קַיָּם אֲפִלּוּ אַחַר סִלּוּקוֹ אוֹ אַחַר מִיתָתוֹ, וְגַם כָּלְאוּ הָכִי הַרְבֵּה חוֹלְקִין עַל הָרַמְבַּ״ם שָׁם כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְנוּ שָׁם בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה:

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א) וכן כתב השו״ע הרב (סט״ז) שאפילו אם לא מנעו בפירוש אלא שלא נתן לו רשות אינו יכול להשכיר שלא מדעתו.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

הַגָּה: וְהוּא הַדִּין אִם שָׂכְרוּ (ט) [ט] (מז) מִגְּזְבַּר הַמֶּלֶךְ (מח) וְנִסְתַּלֵּק לְגַמְרֵי מִן הַמֶּלֶךְ. אֲבָל אִם לֹא סִלְקוּ רַק מִן הַגְּזְבָרוּת, *וַעֲדַיִן אוֹכֵל פְּרַס הַמֶּלֶךְ, עֲדַיִן מִקְרֵי שְׂכִירוּ וּלְקִיטוֹ (מט) וְיוֹכֵל לִשְׁכֹּר מִמֶּנּוּ, וְלָכֵן גַּם שְׂכִירוּת הָרִאשׁוֹן עֲדַיִן קַיָּם (בית יוסף (ד"ה וכמו שכתב"מ) בשם תשובת רשב"א (סי' תר"ס)): **טו** [י]**אִם יִשְׂרָאֵל וְאֵינוֹ יְהוּדִי דָּרִים בְּבַיִת אֶחָד, צָרִיךְ לִשְׂכֹּר מֵהָאֵינוֹ יְהוּדִי וּלְעָרֵב עִם הַיִּשְׂרָאֵל.** הַגָּהָה: (נ) *אִם יֵשׁ לְכָל אֶחָד דִּירָה בְּפָנֵי עַצְמוֹ. וְהוּא הַדִּין שְׁנֵי *)[אֵינָם יְהוּדִים) דָּרִים (נא) בְּבַיִת אֶחָד, צָרִיךְ לִשְׂכֹּר (מִשְּׁנֵיהֶם) (בית יוסף (ד"ה וכתוב בהגהות) בשם הגהות אשרי (פ"ו מ"ו ס"ק ו)): **טז** [ק]**אִם יֵשׁ לְאֵינוֹ יְהוּדִי חֲמִשָּׁה שְׁכִירִים אוֹ לְקִיטִים יִשְׂרְאֵלִים (נב) דָּרִים בְּבֵיתוֹ, (נג) * אֵין דִּירָתָם חֲשׁוּבָה דִּירָה שֶׁאֲסָרוּ (נד) זֶה עַל זֶה.** (נה) (דְּשָׂכִירוּת שֶׁל

צ תוספות (ס"ד) [ס"ו] (ע"א ד"ה מערב) מַהָא דְּרַבִּי יוֹחָנָן בִּירוּשַׁלְמִי שָׁם (פ"ו ה"ג). *) (כְּאֲשֶׁר הִנַּהְתִּי כֵּן הוּא בְּבֵית יוֹסֵף (ד"ה וכתוב בהגהות) בְּשֵׁם הַגָּהוֹת אֲשֵׁרִי (פ"ו סי' א), וּפָרַשׁ בְּכָהֲאי גַּוְנָא שֵׁשׁ לְכָל אֶחָד דִּירָה בְּפָנֵי עַצְמוֹ).

ק בְּבלי ס"ד (ע"א).

בַּאֵר הֵיטֵב

אַבְרָהָם (סק"ט): **יד** (ט) **מִגְּזְבַּר.** אֲפִלּוּ נוֹטֵל הַגְּזְבָר הַשָּׂכָר לְעַצְמוֹ, דְּאֵין הַמֶּלֶךְ מַקְפִּיד

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

(מז) **מִגְּזְבַּר הַמֶּלֶךְ.** וַאֲפִלּוּ נוֹטֵל הַשָּׂכָר לְעַצְמוֹ, דְּמִסְתָּמָא אֵין הַמֶּלֶךְ מַקְפִּיד עַל דָּבָר זֶה [מָגֵן אַבְרָהָם (סק"י)]. וּבְאֵלִיָּה רַבָּה (סק"ט) מַקֵּל בָּזֶה גַּם בְּשָׂכִיר וּלְקִיט, עַיֵּן שָׁם. וְכָתְבוּ הָאַחֲרוֹנִים דְּלָאו דַּוְקָא גִּזְבָּר, אֶלָּא הוּא הַדִּין כָּל עֶבֶד מֻעֱבָדָיו הַקָּטָנִים, דְּלֹא גָּרַע מִשְׂכִירוּ וּלְקִיטוֹ. וְעַיֵּן לְקַמָּן סִימָן שצ"א סָעִיף קָטָן י"ח בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה מַה שֶּׁכָּתְבְנוּ שָׁם: (מח) **וְנִסְתַּלֵּק לְגַמְרֵי וְכוּ'.** וּלְכָךְ יֵשׁ לְזַהֵר לְכַתְּחִלָּה שֶׁלֹּא לִשְׂכֹּר סְתָמָא מִשֶּׁהָיָה מִשְׁרָתָיו רַק עַל זְמַן, דְּלִפְעָמִים נִסְתַּלֵּק וּבָטֵל הַשְׂכִירוּת. וְשָׁעוּר הַזְּמַן, הִסְכִּימוּ (מם) הָרְבֵּה אַחֲרוֹנִים דְּיוֹכַל לִשְׂכֹּר עַל זְמַן אָרוֹךְ וָרָב, (מט) אַף לְכַתְּחִלָּה טוֹב שֶׁלֹּא לִשְׂכֹּר רַק עַד עֶשְׂרִים שָׁנָה: (מט) **וְיוֹכַל לִשְׂכֹּר מִמֶּנּוּ.** הַטַּעַם, דַּעֲדַיִן הוּא בְּכְלַל מִמֶּנּוּ הַמֶּלֶךְ וּמִשְׁרָתָיו כֵּיוָן שֶׁמְּקַבֵּל פְּרָס מִבֵּית הַמֶּלֶךְ. וְעַיֵּן בְּאוּר הֲלָכָה (ד"ה וועדיין): **טו** (נ) **אִם יֵשׁ לְאֵינוֹ יְהוּדִי.** פְּרוּשׁ, וְאֵין שׁוּם אֶחָד מֵהֶם רַשַּׁאי לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בַּחֲדַר הַמְיֻחָד, לַחֲבֵרוֹ, וְדָמֵי לָהּ שֶׁכָּתַב הַמְחַבֵּר לְעֵיל סָעִיף י"ג בְּיָחִיד לוֹ מָקוֹם לֹא הָוֵי כְּשָׂכִירוּ וּלְקִיטוֹ וְאֵינוֹ יָכוֹל לְהַשְׂכִּיר עֲבוּר בַּעַל הַבַּיִת: (נא) **בְּכָהֲאי גַּוְנָא וְכוּ'.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר, בַּחֲדָרִים מְיֻחָדִים לְכָל אֶחָד, הָא אִי דָּרִים בְּשֻׁתָּפוּת בְּכָל הַבַּיִת אוֹ אֲפִלּוּ מְחֻלָּקִים בְּכָל הַבַּיִת רַק בְּחֶדֶר אֶחָד (נ) יֵשׁ רְשׁוּת לִשְׁנֵיהֶם לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ, אֵין צָרִיךְ לְשָׂכֹר רַק מֵאֶחָד מֵהֶם, וּכְדִלְעֵיל בְּסָעִיף י"ג. וְהָרְבֵּה פּוֹסְקִים (נב) חוֹלְקִים אַדִּבְרֵי רַמ"א, וּלְדִידְהוּ, אֲפִלּוּ מִשְׁתַּמְּשִׁים בְּיָחַד בְּכָל הַחֲדָרִים לֹא מִקְרֵי יִשְׂרָאֵל שָׂכִיר וְלָקִיט וְצָרִיךְ לִשְׂכֹּר מִן הָעַכּוּ"ם דַּוְקָא. וְכֵן בְּסֵיקָא (נג) בִּשְׁנֵי עַכּוּ"ם נַמִּי צָרִיךְ לִשְׂכֹּר מִשְּׁנֵיהֶם דַּוְקָא. וְהַטַּעַם, דְּלֹא תִּקְנוּ חֲכָמִים דִּיהְיֶה יָדוֹ כְּיַד בַּעַל הַבַּיִת אֶלָּא בְּשָׂכִיר וְלָקִיט דְּנִגְרָר אַחֲרָיו, אֲבָל לֹא בְּשֻׁתָּפִים שֶׁכֹּחַ כָּל אֶחָד מֵהֶם שָׁוֶה בַּבַּיִת וְאֵין כָּל אֶחָד טָפֵל לַחֲבֵרוֹ: **טז** (נב) **דָּרִים בְּבֵיתוֹ.** בַּחֲדָרִים (נג) מְיֻחָדִים לְכָל אֶחָד בִּפְנֵי עַצְמוֹ: (נג) **אֵין דִּירָתָם וְכוּ'.** דְּאַחְשְׁבִינְהוּ רַבָּנָן לְדִירָתָם וְנַעֲשִׂים כְּבָעָלִים עַל יָדָן לְהַשְׁכִּיר הָרִאשׁוּת וַאֲפִלּוּ שֶׁלֹּא מִדַּעַת עַכּוּ"ם, לֹא אָמְרוּ אֶלָּא לְהָקֵל, אֲבָל לֹא שֶׁיִּהְיֶה דִּירָתָן חֲשׁוּבָה דִּירָה שֶׁיֵּאָסְרוּ זֶה עַל זֶה כְּשֶׁלֹּא עֲרָבוּ, דְּבָאֱמֶת אֵין דִּירָתָן מְיֻחֶדֶת לָהֶם, שֶׁהֲרֵי הָעַכּוּ"ם יֵשׁ לוֹ רְשׁוּת בָּהֶן (נה) וְיָכוֹל לְסַלְקָם מִשָּׁם: (נד) **זֶה עַל זֶה.** וְהוּא הַדִּין (ט) שֶׁאֵין אוֹסְרִין עַל בְּנֵי הֶחָצֵר, דְּאֵין צְרִיכִין לְהִשְׁתַּתֵּף בָּעֲרוּב: (נה) **דְּשָׂכִירוּת.** טָעוּת סוֹפֵר (מז) הוּא וְצָרִיךְ לוֹמַר וּשְׂכִירוֹ. וּרְצוֹנוֹ

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

יד [ט] **מִגְּזְבַּר.** עַיֵּן בְּאֵר הֵיטֵב. וְעַיֵּן לְקַמָּן סִימָן שצ"א (סק"א) בְּשֵׁם הַט"ז, וְכֵן

בְּאוּר הֲלָכָה

דְּפָסַק בְּסָעִיף י"א דַּאֲפִלּוּ מֵחָה בַּעַל הַבַּיִת גַּם כֵּן שׁוֹכְרִים, וְהֵינוּ מִשּׁוּם דַּחֲכָמִים עֲשָׂאוּהוּ כִּשְׁלוּחוֹ:

יד * וַעֲדַיִן אוֹכֵל פְּרַס הַמֶּלֶךְ וְכוּ'. הַגָּה לְפִי הַמְבֹאָר בְּכָאן דְּאַף שֶׁנִּסְתַּלֵּק הַגִּזְבָּר וְנִתְמַנָּה אַחֵר עַל מְקוֹמוֹ דִּבְוַדַּאי אֵין לוֹ עַכְשָׁו שׁוּם שִׁלְטוֹן עַל הָעֲיָרוֹת, אֲפִלּוּ הָכִי כֵּיוָן שֶׁמְּקַבֵּל עֲדַיִן פְּרָס מֵהַמֶּלֶךְ חָשִׁיב כְּעַבְדֵי הַמֶּלֶךְ [א]וְיכוֹלִין לִשְׂכֹּר הָרִשׁוּת מִמֶּנּוּ, הֲרֵי שְׁאֵין אָנוּ מְקַפִּידִים אִם יֵשׁ לָזֶה שֶׁשּׂוֹכְרִים מִמֶּנּוּ רְשׁוּת עַל הָעִיר, וְרַק כֵּיוָן שֶׁלְּהַמֶּלֶךְ בְּעַצְמוֹ יֵשׁ לוֹ רְשׁוּת עֲלֵיהֶם, וְזֶהוּ מַעֲבָדָיו, יְכוֹלִין לִשְׂכֹּר מִמֶּנּוּ (וְכֵן הֵבִיא עַל דִּין זֶה הַמַּגֵּן אַבְרָהָם (סק"ט) בְּשֵׁם רי"ט (ח"א סי' צד) דְּכָל עֶבֶד מַעֲבָדָיו הַקְּטַנִּים לֹא גָּרַע מִשְׂכִירוּ וּלְקִיטוֹ), וְאִם כֵּן צָרִיךְ עִיּוּן מַזֶּה עַל הַחַיֵּי אָדָם בִּכְלָל ע"ה (סכ"ב) וַהֲבֹאתִיו לְקַמָּן סִימָן שצ"א בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (סק"ד יח) דְּאֵין לִשְׂכֹּר הָרְשׁוּת מִפְּקִידֵי הַחֵיל מִפְּנֵי שֶׁאֵין לָהֶם רְשׁוּת עַל הָעֲיָרוֹת, וְרַק מִשָּׂרֵי הַפָּאלִיצַיי"א עַיֵּן שָׁם, וּלְפִי מַה שֶּׁכָּאן כֵּן אֵין קָפִידָא בָּזֶה, דַּהֲלֹא עַל כָּל פָּנִים פְּקִידֵי הַחֵיל עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ הֵם וּמְקַבְּלִי פְּרָס, וְאַדְּרַבָּה עַדִיפָא מִגְּזְבָּר שֶׁנִּסְתַּלֵּק שֶׁאֵין לוֹ שׁוּם שְׁרוּת עֲתָּה וְרַק שֶׁמְּקַבֵּל פְּרָס, וְלָמָּה לֹא יִשְׂכְּרוּ מֵהֶם. וְגַם הָרְאִיָּה שֶׁהֵבִיא הַחַיֵּי אָדָם בִּנְשָׁמַת אָדָם (שם סק"י) מִמַּהֲרַי"ט (שם) אֵין רְאִיָּה מְכָרַחַת לְהַמְצִיעַ. בְּכָל זֶה נִרְאֶה לַעֲנִיּוּת דַּעְתִּי שֶׁאֵין לְדַחוֹת דִּבְרֵי הַחַיֵּי אָדָם, דְּמִמַּשְׁמָעוּת הַפּוֹסְקִים (עַיֵּן בְּטוּר לְעֵנְיַן שׁוֹאֵל מָקוֹם מֵהַעַכּוּ"ם דְּיֵהָיֶה עַל יְדֵי זֶה כְּשָׂכִירוֹ וּלְקִיטוֹ וְדָרִי עִמּוֹ בְּבֵיתוֹ, וְכֵן הוּא לְשׁוֹן רי"א ז' (כ.) וְכֵן בְּשֻׁלְחַן עָרוּךְ כָּאן סָעִיף י"ג כֵּיוָן שֶׁאֵינוֹ שְׁלוּחוֹ בְּכָל הַבַּיִת לֹא מֵהֲנֵי) **דְּעֵנְיַן שְׂכִירוּ וּלְקִיטוֹ שֶׁיְּכוֹלִין לִשְׂכֹּר מִמֶּנּוּ הוּא מִפְּנֵי שֶׁיֵּשׁ לוֹ רְשׁוּת לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בַּבַּיִת וּבַחֲצַר אֲדוֹנוֹ,** וּכְמוֹ שֶׁכָּתְבְנוּ בְּבֵאוּר הֲלָכָה (ד"ה או משכירו) בְּשֵׁם עֵצֶי אַלְמֻגִּים (סק"ס כג), וְאִם כֵּן פְּקִידֵי הַחֵיל אֲשֶׁר בָּאֳמֶת אֵין לָהֶם שׁוּם רְשׁוּת עַל בָּתֵּי הָעִיר בִּלְא שָׂרֵי הַפָּאלִיצַיי"א, אֵין לָהֶם דִּין שְׂכִירוּ וּלְקִיטוֹ כְּלָל. **וּלְפִי זֶה הַהַגָּ"ה כָּאן בְּגִזְבָּר שֶׁנִּסְתַּלֵּק, צָרִיךְ עִיּוּן לְמַעֲשֶׂה, דְּהָא אֵין לוֹ שׁוּם רְשׁוּת עַל הָעִיר וְגַם אֵין לוֹ שְׁרוּת מֵהַמֶּלֶךְ** (וְדַע דְּמֵה שֶׁנִּזְרַשׁ עַל זֶה בֵּית יוֹסֵף בְּשֵׁם תְּשׁוּבַת הָרַשְׁבָּ"א הוּא טָעוּת סוֹפֵר, שֶׁהַבַּיִת יוֹסֵף כָּתַב זֶה מִדַּעַת עַצְמוֹ, וּבְתֶשׁוּבַת הָרַשְׁבָּ"א אֵינוֹ). וְאוּלַי יֵשׁ לוֹמַר, דְּכֵיוָן שֶׁעֲדַיִן מְקַבֵּל פְּרָס שְׁרוּתוֹ הָרִאשׁוֹנָה, עוֹד לֹא נִתְבַּטְּלָה הַחְמָנוּתוֹ, וְדוֹחֵק. **מִיהוּ כָּל זֶה לְעִנְיַן לִשְׂכֹּר מִמֶּנּוּ לְכַתְּחִלָּה, אֲבָל לְעִנְיַן שֶׁיִּתְבַּטֵּל מַה שֶּׁהִשְׂכִּיר בְּשָׁעָה שֶׁהָיָה גִּזְבָּר, אַף שֶׁלֹּא הִשְׂכִּיר לְזְמַן רַק בְּסִתְמָא, בָּזֶה מִסְתַּבֵּר כְּפֶסֶק תְּרוּמ"א, דְּיֵשׁ לוֹמַר דְּאַף עַל פִּי שֶׁסִּלְּקוֹ הַמֶּלֶךְ מֵהֵיוֹת גִּזְבָּר, מִכָּל מָקוֹם אֵינוֹ רוֹצֶה לְבַטֵּל מַעֲשִׂים שֶׁעָשָׂה מִכְּבָר, וּרְאִיָּה שֶׁעַדַיִן נוֹתֵן לוֹ פְּרָס,** וְעַיֵּן בְּבֵית יוֹסֵף (ד"ה וכתב הרשב"א) וְדוֹ"ק:

טו * אִם יֵשׁ לְכָל אֶחָד דִּירָה בִּפְנֵי עַצְמוֹ וְהוּא הַדִּין וְכוּ'. עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (סק"ס נא) **מַה שֶּׁכָּתְבְנוּ בְּשֵׁם הַרְבֵּה פּוֹסְקִים שֶׁחוֹלְקִים בְּשֻׁתָּפִין וּמְשׁוּם שֶׁכַּמָּה שְׁנֵיהֶם שָׁוֶה. וְנִרְאֶה דְּאֵין לְהַחְמִיר בָּזֶה כִּי אִם לְעִנְיַן בַּעַל כָּרְחוֹ,** דְּקִיְימָא לַן דְּמִשְׂכִּירוּ וּלְקִיטוֹ שׁוֹכְרִין אֲפִלּוּ בַּעַל כָּרְחוֹ, דְּכָזֶה כֵּיוָן שֶׁכַּמָּה שְׁנֵיהֶם שָׁוִין לא שַׁיָּךְ לוֹמַר דְּהָוֵי אֲצָלוֹ כִּשְׂכִירוּ וּלְקִיטוֹ, **מַה שְּׁאֵין כֵּן בְּמִשְׂכִּיר שֶׁלֹּא בִּידִיעָתוֹ בָּזֶה מִסְתַּבְּרָא לוֹמַר לְהַפּוֹךְ,** כֵּיוָן דְּכֹחַ שְׁנֵיהֶן שָׁוֶה מִסְתָּמָא מִתְרָצֶה

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

שַׁעַר הַצִּיּוּן

ד"ה אף שוכר) דְּמַחְלַק בֵּין יִשְׂרָאֵל וְעַכּוּ"ם לִשְׁנֵי עַכּוּ"ם, מִכָּל מָקוֹם מִיתָּר הַפּוֹסְקִים לא מָשְׁמַע לְחַלֵּק בָּזֶה, אֶלָּא דְּעִקַּר הַדִּבּוּר תָּלוּי לִשְׁנֵי תֵּרוּצֵי הַתּוֹסָפוֹת, וּלְתֵרוּץ קַמָּא דְּשַׁתָּפִים שְׁאנֵי אֵין נִפְקָא מִנַּהּ בֵּין יִשְׂרָאֵל לְעַכּוּ"ם, וּכְפִשְׁטוּת יְרוּשַׁלְמִי (פ"ו ה"ג) דַּעֲשָׂרָה עַכּוּ"ם שְׁדָרִים בְּבַיִת אֶחָד צָרִיךְ לִשְׂכֹּר מִכֻּלָּם, וּלְתֵרוּץ הָרִיטְבָ"א (שם ד"ה עוד) צָרִיךְ לְדַחוֹת הֶהָיֵא דִּירוּשַׁלְמִי וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב בְּגַאוֹן יַעֲקֹב (שם ד"ה ואמר הריטב"א), עַיֵּן שָׁם: **טז** (נג) רַשַׁ"י (סד"ה חמשה): **(נה)** גְּמָרָא (סד"ה): **(נד)** הַגָּרְ"א (ד"ה דשכירות של) [סק"ד], וְכֵן כָּתַב בְּנִשְׁמַת אָדָם כְּלָל (ע"ה) [ע"ג] (סק"ד), וְהִשִּׂיג עַל הַמָּגֵן אַבְרָהָם (סק"ס יב) דְּחִלֵּי טַעֲמָא מִשּׁוּם שֶׁלֹּא הִשְׁאִיל לָהֶם עַל דַּעַת כֵּן שֶׁיַּאֲסְרוּ זֶה עַל זֶה, עַיֵּן שָׁם. וְדַע דְּהוֹסִפְתָּא שַׁבָּת (סק"ס כז) וְכֵן הַמְּחָצִית הַשֶּׁקֶל (סק"ס יב) כָּתְבוּ דְּאִם אוֹפִין וּמְבַשְּׁלִין כָּל אֶחָד בְּבֵיתוֹ וְלֹא בְּבֵית עַכּוּ"ם, אוֹסְרִין זֶה עַל זֶה, וְלֹא הָעְתִּיקוּם, דְּכָבָר בֵּאַרְנוּ בְּסִימָן ש"ע סָעִיף (ד') [ג'] בְּבֵאוּר הֲלָכָה (ד"ה אינם אוסרים) דְּהֵיכָא דְּמַצֵּי לְסַלּוּקֵי בְּכָל שָׁעָה לֹא בְּעִינַן שׁוּם טַעַם אַחֵר: **(ט)** אַחֲרוֹנִים: **(מ)** מַאֲמַר

(מא) הַפְּרִי מְגַדִּים (א"א) בְּאוֹת י', וְהַגְּרַ"ז בְּאוֹת ט' דְּאֲפִלּוּ אִם שָׂכְרוּ עַד עוֹלָם מֵהָנֵי. וְעַיֵּן שָׁם בְּפְרִי מְגַדִּים שֶׁכָּתַב דְּכִשְׂכְּרוּ עַד עוֹלָם נִרְאֶה דְּתָמִיד מִקְרֵי תּוֹךְ הַזְּמַן, וְעַל כֵּן אֲפִלּוּ אִם מֵת לֹא נִתְבַּטֵּל הַשְּׂכִירוּת. **(מב)** תְּשׁוּבַת בֵּית שְׁלֹמֹה חֵלֶק א' סִימָן נ"א עַיֵּן שָׁם: **טו (נ) כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְנוּ בְּסָעִיף י"ג** (ס"ק מג) **בְּשֵׁם הָאַחֲרוֹנִים:** (נא) (סי"ג) וּמַאֲמַר מָרְדְּכַי (ס"ק יב) וּבְגִדֵי יֶשַׁע (ד"ה אם ישראל) וּכְתַרְוִיץ קַמָּא שַׁבְּתוֹסְפוֹת (סד"ה מערב), וְכֵן הֶעְתִּיק הַסְּמַ"ג (ס"ע א דרבנן) וּסְמַ"ק (מצוה רפב) תַּרְוִיץ הָרִאשׁוֹן, וְכֵן בְּאוֹר זְרוֹעַ (סי' קסח) שֶׁמְּמַנּוּ הוֹצִיא הַנְּהוֹת אֲשֵׁרִי (פ"ו סי' א) דִּינוֹ, מִבֹּאר נַמִּי כְּתַרְוִיץ הָרִאשׁוֹן דְּבֶשְׁתֵּפִים שֶׁכֹּחַ כָּל אֶחָד שָׁוֶה לא מִקְרֵי שְׂכִירוּ וּלְקִיטוֹ וְזֶהוּ דְּלֹא כְּפְרוּשׁ הַבַּיִת יוֹסֵף (ד"ה ומ"ש וכן אם) בְּדִבְרֵי הַנְּהוֹת אֲשֵׁרִי, וְהַבַּיִת יוֹסֵף לֹא רָאָה סֵפֶר אוֹר זְרוֹעַ כַּיָּדוּעַ, וְהוּא כְּפְרוּשׁ הַבַּ"ח, וְכֵן בְּסֵפֶר נִשְׁמַת אָדָם (כלל עה סק"י) תְּמַהּ עַל רַמ"א שֶׁהָחָה תְּרוּץ הָרִאשׁוֹן, וְכֵן בְּסֵפֶר גְּאוֹן יַעֲקֹב (סו. ד"ה לשיטתיה קמא) הָעְתִּיק דְּנָקְטִינַן לְחֻמְרָא אַף כְּתַרְוִיץ הָרִאשׁוֹן: **(נא)** אַף שְׁאֵינָה אַחֲרוֹנִים מְבִיאִין מֵרִיטְבָ"א (שם